Ümmeti Hezimete Uğratan Etkenler

İbrahim İbni Abdulaziz Berakât

22 Eyl, 2018

https://ilimvecihat.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Hakkında kuşku bulunmayan meselelerden birisi de, bu ümmetin Allah *(Subhanehu)*'nun yardımı ile muzaffer oluşudur. Bu ümmet diğer ümmetlere galiptir, her ne kadar yılsa da ve kindar kafirler onlardan kurtulduklarını ya da bir daha toparlanamayacaklarını düşünseler de, bu ümmet hayırlı olma özelliğini yitirmez veyahut mutlak bir yenilgiye maruz kalmaz. Şer'i naslar iki yönden bu hakikate delalet etmektedir:

1 - Allah'u Teala'nın bu ümmete zaferi vaad etmesi

Nitekim Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُم فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْناً يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

"Allah, içinizden, iman edip de salih ameller işleyenlere, kendilerinden önce geçenleri halife kıldığı gibi mutlaka onları da halife kılacağını ve onlar için hoşnut ve razı olduğu dinlerini temkin kilacağı, yaşadıkları korkularının ardından kendilerini mutlaka emniyete kavuşturacağına dair vaadde bulunmuştur. Onlar bana kulluk eder ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Artık bundan sonra kimler inkâr ederse, işte onlar fasıkların ta kendileridir. "[1]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَكَانَ حَقّاً عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

"Mü'minlere yardım etmek ise üzerimizde bir haktır. "[2]

Yirmi bir sahabeden gelen mütevatir hadiste Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi: *"Ümmetimden bir taife hak üzere savaşarak (Allah'ın yolunda cihad ederek) muzaffer olmakta devam edecektir. Onları yüzüstü bırakanlar veya onlara muhalefet edenler, onlara asla zarar veremeyecektir. Öyle ki Allah'ın emri gelinceye kadar bu topluluk insanlara karşı böyle muzaffer halde kalacaklardır."*

2 - Allah'u Teala'nın bu ümmeti muhafaza etmesi ve kafirlerin onlara karşı hakimiyetini geçersiz kılmış olması

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَلَن يَجْعَلَ اللّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً

“Allah, mü’minlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol vermeyecektir.”[3]

Allah’u Teala şöyle buyuruyor;

لَن يَضُرُّوكُمْ إِلاَّ أَذًى وَإِن يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الأَدْبَارَ ثُمَّ لاَ يُنصَرُونَ

“Onlar size eziyetten başka bir zarar veremezler. Eğer sizinle savaşmaya kalkışsalar, size arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra onlara yardım da edilmez. “[4]

İbni Ömer(radiyallahu anhuma)’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi: *“Kıyametten hemen önce, ben kılıçla gönderildim. Rızkım, mızrağımın gölgesi altında kılındı. Emrime karşı çıkanlara da zillet ve alçaklık verildi. Kim bir kavme benzerse, o onlardandır.”[5]*

Bu naslar ümmetin varlığını sürdüreceğine ve dünya ve ahirette kurtuluşa ereceğine delalet etmektedir. Ancak bu varlık her ne kadar ümmet için tahakkuk etmiş olsada hangi şart altında olursa olsun yardım olunacağı manası kast edilmemektedir. Çünkü ümmetin bekası ile helak olmaması ve yardım olunması ile sürekli olarak zafer elde etmesi durumlarının arasını ayırmak gerekir. Zira Allah’u Teala zaferi dinine yardım etmeye ve kendisine itaatten ayrılmamaya bağlamıştır. Nıtekım Allah’u Teala şöyle buyuruyor;

وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

“Şüphesiz ki Allah, kendi dinine yardım edene mutlaka yardım eder. Şüphesiz ki Allah, çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. “[6]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

“Ey iman edenler! Eğer siz Allah’a (Allah’ın dinine) yardım ederseniz O da size yardım eder, ayaklarınızı sabit kılar.”[7]

وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لاَ يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً إِنَّ اللّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

“Ve eğer siz sabrederseniz ve takva sahibi olursanız, onların hileleri size hiçbir şeyle zarar veremez. Muhakkak ki Allah, onların yaptıklarını (ilmi ile) kuşatandır (bilendir). “[8]

Bunda dolayı Allah’u Teala’nın bu ümmeti muzaffer kılması şu iki duruma

bağlı olduğu bilinmektedir:

1 - Ümmet'in dinine yardim etmesi

2 - Ümmet'in sabır ve takva üzerinde olduğunu tahakkuk etmesi

Şayet ümmet bu iki önemli unsuru kaybederse durum büyük bir hezimet ve kafirlerin musallat olması ile sonuçlanır. Bende bu makalede gerçekleştiği vakit Allah'u Teala'nin hezimet elbisesini tattıracağı en belirgin olan durumlara ışık sunmak istedim. Bu durumlardan bazıları genel bazılarıda genelden türemiştir, fakat tehlikesine dikkat çekmek için ayrı bir nokta altında listelenmiştir. Bundan dolayı tertibi gözettim. Lakin bu tertip nas ile sabit olmayıp bilakis ictihada uygun olarak meydana gelmiştir. Başarıyı sağlayan Allah'u Teala'dır.

1 - Allah'u Teala'nin zikrinden yüz çevirmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

"Kendisine Rab'binin ayetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir. Muhakkak ki biz, mücrimlerden intikam alacak olanlarız. "[9]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْراً وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَن يَهْتَدُوا إِذاً أَبَداً

"Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp ondan yüz çeviren ve kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zalim kim vardır! Biz onların kalplerine, bunu anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik. Sen onları hidayete çağırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir. "[10]

Dolayısıyla Allah'u Teala'nın zikrinden yüz çevirmek insanın cezayı hak etmesini gerektiren büyük günahlardandir. Allah'u Teala zikrinden yüz çevirenleri insanların en zalimleri olarak beyan etmiştir. Ve Allah *(subhanehu ve teala)* zikrinden yüz çevirenleri dinini yalanlayanlar ve onun yolundan uzaklaşanlar ile birlikte getirmiştir. Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللّهِ كَذِباً أَوْ قَالَ أُوْحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلآئِكَةُ بَاسِطُواْ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُواْ أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

"Allah'a karşı yalan uyduran veya kendine bir şey vahyedilmemişken, "Bana vahyolundu" diyen, ya da "Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim" diye laf eden kimseden daha zalim kimdir? Zalimlerin şiddetli ölüm sancıları içinde çırpındığı; meleklerin, ellerini uzatmış, "Haydi canlarınızı kurtarın! Allah'a karşı doğru olmayanı söylediğiniz, ve O'nun âyetlerinden kibirlenerek yüz çevirdiğiniz için bugün aşağılayıcı azap ile cezalandırılacaksınız" diyecekleri zaman hâllerini bir görsen!"[11]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُوْلَـئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا إِلاَّ خَآئِفِينَ لهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

"Allah'ın mescitlerinde onun adının anılmasını yasak eden ve onların yıkılması için çalışandan kim daha zalimdir. Böyleleri oralara (eğer girerlerse) ancak korka korka girebilmelidirler. Bunlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük bir azap vardır. "[12]

Bundan sonra Allah'u Teala mücrimlerden intikam alacağını beyan etmiştir. Ayette geçen mücrimler ise Allah'ın zikrinden yüz çevirmiş olan kimselerdir. Ve Allah'ın zikrinden yüz çevirmiş olan kimsenin Allah'tan yardim beklemediği bilakis Allah'in intikam almasını beklediğinde şüphe yoktur.

2 - Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem)*'in emrine muhalefet etmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

"Artık onun emrine muhalefet edenler, başlarına bir belânın gelmesinden veya elem dolu bir azaba uğramaktan sakınsınlar. "[13]

İbni Ömer *(radiyallahu anhuma)*'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedı: *"Kıyametten hemen önce, ben kılıçla gönderildim. Rızkım, mızrağımın gölgesi altında kılındı. Emrime karşı çıkanlara*

da zillet ve alçaklık verildi. Kim bir kavme benzerse, o onlardandır."

Bu sebeple Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in emrine muhalefet etmek, Müslüman'ların cezayı hak ettiklerini gösteren en büyük günahlardandır. Ayet'i Kerim'e de Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in emrine muhalefet eden herkese dininde bidat, şirk gibi fitnelerin isabet edeceğini ya da ölüm ve zindan gibi elem verici azabın dokunacağını açıklamıştır. Nitekim hadiste geçtiği üzere Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in emrine muhalefet eden kimseye zillet ve alçaklık verilir. Bundan daha büyük bir ceza var mıdır?!

3 - Mümin'lerin yolundan ayrılmak:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءتْ مَصِيراً

"Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Rasule karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; o ne kötü bir yerdir! "[14]

Bu ayet, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in emrine muhalefet etmek ile Mümin'lerin yolunun dışındaki yollara tabi olanın arasında bağlantı kurmaktadır. Böylece kim müminlerin yolunun dışında başka bir yola tabi olursa şüphesiz Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e karşı gelmiştir. Bu nedenle cezayı hak etmiştir. Ayette geçen "***müminlerin yolu"*** ile kast olunan sahabe ve onlara güzellikle tabi olan kimselerdir. Bunu ispatlayıcı nitelikte Allah'u Teala şöyle buyurmaktadır;

وَالسَّابِقُونَ الأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالأَنصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُم بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

"İslâm'ı ilk önce kabul eden muhâcirler ve ensar ile, iyilikle onlara uyanlar var ya, Allah onlardan razı olmuş; onlar da O'ndan razı olmuşlardır. Allah, onlara içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte bu büyük başarıdır. "[15]

İşte onlar Fırkatu-n Naciye ve Taifetu-l Mansura'dır. Nitekim Ebu Hureyre *(radiyallahu anh)*'dan gelen rivayette o Rasullullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle dediğini söylemiştir*: "Yahudiler yetmiş bir fırkaya ayrıldılar. Hristiyanlar yetmiş iki fırkaya ayrıldılar. Benim ümmetim ise yetmiş üç fırkaya*

ayrılacaklar." Başka bir rivayette: *"Ey Allah'in Rasulu Firkatu-n Naciye kimdir? dediler. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "Onlar, bu gün benim ve ashabımın üzerinde olduğu hal üzere olan kimselerdir."* dedi. Başka bir rivayette ise: *"Onlar, cemaattir."* demiştir.

4 - Allah yolunda cihadi terk etmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ قَلِيلٌ * إِلاَّ تَنفِرُواْ يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَيَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ وَلاَ تَضُرُّوهُ شَيْئاً وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Ey iman edenler! Size ne oldu ki, Allah yolunda savaşa çıkın denildiği zaman yere çakılıp kalıyorsunuz? Dünya hayatını ahirete tercih mi ediyorsunuz? Fakat dünya hayatının faydası ahiretin yanında pek azdır. Eğer Allah, yolunda sefere çıkmazsanız, sizi elem dolu bir azap ile cezalandırır ve yerinize sizden başka bir toplum getirir. Siz ise O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. "[16]

Ebu Davud *(rahimehullah)*'in Abdullah ibni Ömer *(radiyallahu anhuma)*'dan rivayet etmiş olduğu hadiste o Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'i şöyle buyururken işittiğini haber vermiştir: *"Iyne[17] yoluyla alışveriş yaptığınız, öküzlerin kuyruğuna yapıştığınız, tarımı seçtiğiniz ve cihadı terkettiğiniz zaman Allah size öyle bir zillet musallat eder ki dininize dönünceye kadar onu üzerinizden kimse atamaz." (Elbani hadisi sahih kilmiştır.)*

Allah yolunda cihadı terk etmek büyük günahtır. Geride kalanlara elem verici azabin ve helakın terettüp etmiş olduğu kötü bir sonuçtur. Elem verici azap Allah'u Teala'nin ayetinde görülmektedir.

يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً

"... sizi elem dolu bir azap ile cezalandırır."

helak olma durumu ise *" ve yerinize sizden başka bir toplum getirir."* ayetin içeriğinde mevcuttur. Hadise gelince o da cihaddan geride kalanların zillete düştüğünü ve onlardan zilletin kalkmasının dinlerine ve dini amellerin başı olan Allah yolunda cihada geri dönmelerine bağlı olduğunu sarahaten beyan etmiştir. Ve aynı şekilde Mümin'lerin zafer elde etmesi ve kafirlerin hezimete uğraması Allah yolunda cihadda olacağına dair nasları açıkladım. Allah'u Teala

şöyle buyuruyor;

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

"Onlarla savaşın ki, Allah onlara sizin ellerinizle azap etsin, onları rezil etsin, onlara karşı size yardım etsin, mü'min topluluğun gönüllerini ferahlatsın.."[18]

Binaenaleyh Allah yolunda cihadın terki müslümanların başarısızlığa uğramasına ve aşağılanmalarına iten en büyük sebeplerdendir.

5 - İyiliği emredip kötülükten alıkoymayı terk etmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوا وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ * كَانُواْ لاَ يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ

"İsrailoğullarından inkâr edenler, Davud ve Meryem oğlu İsa diliyle lânetlendi. Bu, onların isyan etmeleri ve hadlerini aşıyor olmalarından ötürüydü. "[19]

Huzeyfe *(radiyallahu anh)*'dan gelen bir rivayette Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi; *"Nefsimi elinde bulunduran Allah'a yem'n olsun ki ya iyiliği emredip, kötülükten alıkoyarsınız ya da Allah'ın sizlere azap göndermesi yakındır. Daha sonra ona dua etsenizde size icabet edilmez."[20]*

Nu'man ibni Beşir *(radiyallahu anh)*'dan gelen bir rivayette Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi*: "Allah'ın çizdiği sınırları aşmayarak onları koruyanlarla yasaklarını hiçe sayarak hudûdu çiğneyenlerin durumu aynen şöyledir: Bir gemide yerlerini almak üzere bulunan bir toplum aralarında kur'a çektiler. Bunlardan bir kısmı geminin alt katına bir kısmı da üst katına yerleşmişlerdi. Alt kattakiler su almak istediklerinde üst kattakilerin yanından geçiyorlardı. Alt katta oturanlar hissemize düşen alt kattan bir delik açsak da, üst katımızda oturanlara su almak için eziyet etmemiş olsak, dediler. Eğer üstte oturanlar bu isteklerini yerine getirmek için alttakileri serbest bırakırlarsa hepsi birlikte batar, helâk olurlar. Eğer buna engel olurlarsa hem kendileri kurtulur, hem de onları kurtarmış olurlar."* [21]

Bu ayet israiloğullarının lanetlendiğine yani iyiliği emredip kötülükten alıkoymayı terk etmeleri sebebiyle Allah'ın rahmetinden çıktıklarına delalet etmektedir. İsrailoğullarının başına gelenler onların yaptıklarını yapan

kimselerinde başlarına gelecektir. Bundan dolayı burada önemli olan belirli bir topluluk değil, Allah'a karşı yapılmış olan isyandır. Hadise gelince kim iyiliği emredip kötülükten alıkoymayı terk ederse azabı hakettiğini açık bir şekilde göstermektedir. Binaenaleyh şayet ümmetin hepsi iyiliği emredip kötülükten alıkoymayı terkederse Allah'u Teala hepsini cezalandırır. Kafirleri ümmetin üzerine tasallut etmesi ve günahları sebebiyle onları aciz kılması ceza türlerindendir.

6 - Dünya'ya bağlılık ve itaaten uzaklaşmak:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ قَلِيلٌ * إِلاَّ تَنفِرُواْ يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَيَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ وَلاَ تَضُرُّوهُ شَيْئاً وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Ey iman edenler! Size ne oldu ki, Allah yolunda savaşa çıkın denildiği zaman yere çakılıp kalıyorsunuz? Dünya hayatını ahirete tercih mi ediyorsunuz? Fakat dünya hayatının faydası ahiretin yanında pek azdır. Eğer Allah, yolunda sefere çıkmazsanız, sizi elem dolu bir azap ile cezalandırır ve yerinize sizden başka bir toplum getirir. Siz ise O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. "[22]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللّهُ بِأَمْرِهِ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

"De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, Rasul'ünden ve Allah yolunda cihat etmekten daha sevgili ise, artık Allah emrini getirinceye kadar bekleyin. Allah fâsıklar topluluğunu hidayete erdirmez. "[23]

Amr İbni Avf el-Ensarî *(radıyallahu anh)*'dan rivayet edildiğine göre, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, Ebu Ubeyde İbnu'l-Cerrâh *(radıyallahu anh)*'i cizye tahsili için Bahreyn'e gönderdi. Ebu Ubeyde, cizye olarak topladığı mal ile Bahreyn'den geldi. Ensar, Ebu Ubeyde'nin geldiğini duyup, sabah namazını

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile kılmak üzere geldiler. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* namazı kılıp gitmeye kalkınca, Ensar önüne durdular. Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onları bu vaziyette görünce gülümsedi ve: *"Ebû Ubeyde'nin Bahreyn'den malla geldiğini duyduğunuzu zannediyorum?" dedi. Ensar: Evet, yâ Rasulallah! diye cevap verdiler. Bunun üzerine Rasulullah(sallallahu aleyhi ve sellem): "Sevininiz ve sizi sevindirecek şeyler ümid ediniz. Allah'a yemin ederim ki, sizler için fakirlikten korkmuyorum. Fakat ben, sizden öncekilerin önüne serildiği gibi dünyanın sizin önünüze serilmesinden, onların dünya için yarıştıkları gibi sizin de yarışa girmenizden, dünyanın onları helak ettiği gibi sizi de helak etmesinden korkuyorum"* dedi.*[24]*

Sevban *(radiyallahu anh)*'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi; "*Size çullanmak üzere, yabancı kavimlerin, tıpkı sofraya çağrışan yiyiciler gibi birbirlerini çağıracakları zaman yakındır.*" *Orada bulunanlardan biri: "O gün sayıca azlığımızdan mı?" diye sordu. "Hayır!" "Bilakis o gün siz çoksunuz. Lakin sizler bir selin getirip yığdığı çerçöpler gibi hiçbir ağırlığı olmayan çerçöpler durumunda olacaksınız. Allah, düşmanlarınızın kalbinden size karşı korku duygusunu çıkaracak ve sizin kalplerinize vehni atacak!*" "*Vehn'de nedir ey Allah'ın Rasûlu?*" *denildi. "Dünya sevgisi ve ölüm korkusu!*" dedi.*[25]*

Dolayisiyla dünyaya bağlılık ve bu bağlılığı dinin önüne geçirmek ümmetin zillete uğraması ve küçük düşmesine sebeptir.

7 - Bölünmek ve Çekişmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَأَطِيعُواْ اللّهَ وَرَسُولَهُ وَلاَ تَنَازَعُواْ فَتَفْشَلُواْ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُواْ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

"Allah'a ve Rasul'une itaat edin. Birbirinizle çekişmeyin, sonra gevşersiniz ve gücünüz gider. Sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir."[26]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَلاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَاخْتَلَفُواْ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُوْلَـئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

"Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azap vardır."[27]

İbni Mes'ud *(radiyallahu anh)*'dan gelen bir rivayette o şöyle dedi; *"Bir adamı*

Rasulullah(sallallahu aleyhi ve sellem)'den işittiğimin aksine bir ayeti okurken işittim. Daha sonra adamın elinden tutup Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanına getirdim. Durumu anlatınca şöyle dedi; "Her ikinizin de okuduğu doğrudur. Şu'be dedi ki; Rasulullah'in şöyle dediğini zannediyorum. "İhtiaf etmeyiniz. Sizden öncekiler ihtilaf ettiler de helak oldular."[28]

Bu ihtilaf din ve dünya işlerini kapsamaktadır. Ancak müslümanların yapması gereken tefrikaya düşmeksizin tek bir vücut gibi Allah'ın ipine tutunmalarıdır. Aksi takdirde helaka uğracaklardır.

8 - Düşmanlık ve Buğz etmek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللّهِ وَعَنِ الصَّلاَةِ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ

"Şeytan içki ve kumar yoluyla ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak; sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık (bunlardan) vazgeçtiniz değil mi?"[29]

Zubeyr bin Avvam *(radiyallahu anh)*'dan gelen bir rivayette Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle dedi: *"Sizden önce yaşayan ümmetlerin hastalığı size de sirayet etti: Haset ve buğz. Bunlar kazıyıcıdırlar, ama ben saç kazımaktan bahsetmiyorum; din kazımaktan söz ediyorum. Canımı elinde tutana yemin ederim ki, iman etmedikçe Cennet'e giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Dikkat edin; size birbirinizi sevmenizi sağlayacak şeyi söylüyorum: aranızda selamı yaygınlaştırın." [30]*

Ayet, şeytanın ümmet arasında düşmanlığın ve buğzun yayılmasını istediği noktasında açıktır. Hadis ise; hased ve buğz etmenin insanları dinlerinden uzaklaştırdığı dolayısıyla cezayı hak etmelerini gerektiren durumlardan olduğu nokrasında delaleti açıktır. Buğzu, düşmanlığı ve hased etmeyi ümmet içerisinde meydana getiren en önemli durumlardan bazıları şunlardır;

1 - Dini konularda tartışma:

Amr b. Şuayb'den rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Ben Said ibni Müseyyeb *(rahimehullah)*'in yanında otururken şöyle denildi:

"*Bazı adamlar diyorlarki Allah'u Teala kötülük hariç herşeyi takdir etmiştir.*" *Said ibni Müseyyeb(rahimehullah) bu sözü işitince o güne kadar hiç kızmadığı bir şekilde kızdı. Öyleki kalkmaya yeltendi ve şöyle dedi: "İşte yaptılar (kader*

hakkında konuştular.) Yazıklar olsun onlara eğer bilselerdi böyle yapmazlardı Allah'a yemin olsun ki onlar hakkında bir hadis işittim kötülük olarak bu onlara yeter." Ben: "O hadis nedir ya Ebu Muhammed?" diye sordum. Said ibni Meseyyeb(rahimehullah) bana baktı kızgınlığı gidince: "Rafi bin Hudeyc Rasulullah'ın şöyle dediğini bana rivayet etti:

"Ümmetimden bazı kimseler kader konusunda Allah'ı inkar ederler ve bunun farkına varmazlar. Yahudi ve Hristiyanlann küfre saptıkları gibi." Ben: "Sana feda olayım ya Rasulallah nasıl söylüyorlar?" dedim. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Hayır Allah'tandır fakat kötülük şeytandandır diyorlar ve buna da Kur'an'dan deliller getiriyorlar. Fakat iman ve marifetten sonra onlar Allah'a ve Kur'an'a inanmıyorlar inkar ediyorlar. Ümmetim düşmanlık buğz ve tartışma konusunda onlar gibisiyle karşılaşmadı. Onlar bu ümmetin zındıklarıdırlar. Onların döneminde sultanların zulmü olacaktır. O zamanki zulüm intikam ve kendini beğenme ne kadar şiddetli olacak işte o zaman Allah Teala üzerlerine bir taun hastalığını gönderecek ve hepsini yok edecektir sonra da onları yerin dibine geçirecek kimilerini de hayvanlaştıracaktır. Onlardan pek azı kurtulan olur o gün müminin sevinci az, keder ve üzüntüsü çoktur. Sonra Allah onları çoğunu maymunlara ve domuzlara çevirecektir." Böyle söyledikten sonra Rasulullah ağladı, taki onun ağlayışına biz de ortak olduk. Ona: "Ya Rasulallah bu ağlama nedendir?" denildi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Şakilere olan rahmetimdendir. Çünkü onların arasında müçtehidler ve abidler vardır. Bu sözleri ilk söyleyenler olmamalarına rağmen yeryüzü onlara dar gelecektir. Çünkü İsrailoğullarının çoğunluğu bu tür şeylerden dolayı helak oldular" dedi. Sonra: "Ya Rasulallah kadere iman ne demektir?" diye soruldu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Yalnız ve tek olan Allah'a iman etmen ve hiç bir kimsenin ondan başka zarar ve fayda sağlamayacağını bilmen, cennetin ve cehennemin varlığına inanmandır. Ve Allah Tealanın insanları yaratmadan önce cennet ve cehennemi yarattığını sonra insanları yarattığını bilmen ve kullarından dilediğini cennete, dilediğini de cehenneme koyacağına inanmandır" dedi.[31]

2 - Dünya'ya bağlılık:

İbrahim ibni Abdurrahman ibni Avf *(radiyallahu anh)'*dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: *"Ömer (radıyallahu anh)'a Kisra'nın hazineleri getirildiğinde, Abdurrahman bin Erkam Ömer'e 'bunları niye beytulmala koymuyorsun? Dedi. Ve Ömer (radiyallahu anh) ağlamaya başladı. Abdurrahman bin Avf (radıyallahu anh): "Niçin ağlıyorsun ey Mü'minlerin Emiri! Bugün şükür, sürûr ve ferah günüdür!" dedi. Bunun üzerine Ömer (radıyallahu anh): "Bu (mal) bir toplumda çoğalırsa aralarında mutlaka düşmanlık ve buğz (nefret) ortaya çıkar!"* buyurdu.[32]

9 - Masiyetlerin çoğalması:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَـذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Onların (müşriklerin) başına (Bedir'de) iki mislini getirdiğiniz bir musibet (Uhud'da) sizin başınıza geldiğinde, "Bu, nereden başımıza geldi?" dediniz, öyle mi? De ki: "O (musibet), kendinizdendir." Şüphesiz Allah'ın gücü her şeye kadirdir."[33]

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

مَّا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاً وَكَفَى بِاللّهِ شَهِيداً

"Sana iyilikten (hasenatdan) ne isabet ederse, işte o Allah'tandır. Ve sana kötülükten (seyyiattan) ne isabet ederse, o taktirde o, kendi nefsindendir. Ve seni, insanlara Rasul olarak gönderdik ve şahit olarak Allah yeter. "[34]

Zeyneb Binti Cahş *(radıyallahu anhâ)*'nın rivayet edildiğine göre, Nebî *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, korkudan titreyerek onun yanına girdi ve: *"Allah'dan başka ilah yoktur. Yaklaşan şerden dolayı vay Arabın haline! Bugün Ye'cûc ve Me'cûc'un seddinden şu kadar yer açıldı" buyurdu ve baş parmağı ile şehadet parmağını birleştirerek halka yaptı. Bunun üzerine ben: Ey Allah'ın Rasulu! Salih kimseler olduğu halde helâk olur muyuz, dedim? Rasulullah(sallallahu aleyhi ve sellem) : "Kötülük ve günahlar çoğaldığı vakit, evet"* buyurdu.*[35]*

Kişiyi günahlara sevk eden şey ise cehalet, kibir ve benzeri durumlardır. Yayıldığı zaman ümmeti helaka götürecek günahlardan en belirgin olanı ise faizdir. Nitekim Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ * فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ

"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve eğer gerçekten iman etmiş kimselerseniz, faizden geriye kalanı bırakın. Eğer böyle yapmazsanız, Allah ve Rasulüyle savaşa girdiğinizi bilin. Eğer tövbe

edecek olursanız, anaparalarınız sizindir. Böylece siz ne başkalarına haksızlık etmiş olursunuz, ne de başkaları size haksızlık etmiş olur."[36]

Ayni şekilde ümmeti helaka götürecek günahlardan en öne çıkanlarından bir tanesi de kafirleri dost edinmektir. Nitekim Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

لاَّ يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاء مِن دُوْنِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّهِ فِي شَيْءٍ إِلاَّ أَن تَتَّقُواْ مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللّهِ الْمَصِيرُ

"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin. Kim bunu yaparsa, artık onun Allah nezdinde hiçbir değeri yoktur. Ancak kâfirlerden gelebilecek bir tehlikeden sakınmanız başkadır. Allah, kendisine karşı (gelmekten) sizi sakındırıyor. Dönüş yalnız Allah'adır."[37]

Ve bunun gibi Allah'u Teala'nin helak olmamaları için müminleri yapmalarından sakındırdığı bütün günahlarda böyledir.

10 - Hayırlı işler yapmaktan kaçınmak. Bunlardan bir tanesi sadakadır:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

وَأَنفِقُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَلاَ تُلْقُواْ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوَاْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

"Allah yolunda infak edin ve kendinizi kendi ellerinizle tehlikeye atmayın. İyilik edin. Şüphesiz Allah, iyilik edenleri sever. "[38]

Bu ayetin sebebi nuzulü hakkında İmam Kurtubi'nin nakletmiş olduğu şu kıssa var olmuştur. İmam Buhari *(rahimehullah)*'ın Huzeyfe *(radıyallahu anh)*'dan rivayet ettiğine göre şöyle demiştir. *"Allah yolunda infak edin ve kendinizi kendi ellerinizle tehlikeye atmayın." bu ayet nafaka konusunda inmiştir. Ve Yezid bin Ebi Hubeyb Eslem bin İmran'dan rivayet ederek onun şöyle dediğini söylemiştir. "Emeviler devrinde Abdurrahman bin Velid kumandasında bir İslâm ordusu, Kostantiniye yani İstanbul şehrine gaza etmişti.Rumlar şehrin surlarına arkalarını dayamışlardı. O sırada Müslümanlardan bir zat, kaledeki düşman üzerine açıktan hücum etmiş, bunu gören insanlar: 'Bırak, bırak! Lâilahe illallah, kendi kendini tehlikeye atıyor.' demişlerdi. Bunun üzerine Ebu Eyyub el-Ensarî (radiyallahu anh): 'Ey müslümanlar! Bu ayet biz Ensar topluluğu hakkında nazil oldu. O vakit ki Allah Nebi'sine yardım etti ve dini olan İslâm'ı galibiyete mazhar kıldı. O zaman biz artık mallarımızın başında*

durup onların ıslahı ile meşgul olalım mı? demiştik. Allah'u Teâlâ: ***'Allah yolunda sarfediniz. Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayınız.' (Bakara, 2/195)*** *âyetini indirdi. Bundan dolayı kendini tehlikeye atmak, mallarımızın başında durup, onları ıslah ile uğraşmamız ve cihadı terketmemizdir. demiştir. Bunun üzerine hiç durmayıp Allah yolunda cihad etmiş ve nihayet şehid olup, İstanbul'da defnolunmuştur.*" Ebu Eyyub el-Ensarî *(radiyallahu anh)* böylece kendini tehlikeye atmanın, Allah yolunda cihadı terketmek demek olduğunu ve âyetin bu hususta nazil olduğunu haber vermiştir. İbnü Abbas'tan, Huzeyfe'den, Hasen, Katâde, Mücâhid, Dahhak'tan da böyle rivayet edilmiştir. [39]

11 - Allah'u Teala'nın indirdikleri ile hükmetmemek:

Allah'u Teala şöyle buyuruyor;

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنيَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيداً * وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَى مَا أَنزَلَ اللّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُوداً * فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَآؤُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلاَّ إِحْسَاناً وَتَوْفِيقاً * أُولَـئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُل لَّهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلاً بَلِيغاً

"Sana indirilene ve senden önce indirilenlere inandıklarını ileri sürenleri görmedin mi? Tâğut'a inkar etmeleri kendilerine emrolunduğu halde, Tâğut'un önünde muhakemeleşmek istiyorlar. Halbuki şeytan onları büsbütün saptırmak istiyor. Onlara: 'Allah'ın indirdiğine ve Rasule gelin' denildiği zaman, münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün. Kendi işledikleri yüzünden başlarına bir musibet geldiği, sonra da "Biz iyilik etmek ve uzlaştırmaktan başka bir şey istememiştik" diye Allah'a yemin ederek sana geldikleri zaman hâlleri nasıl olur? Onlar, Allah'ın kalplerindekini bildiği kimselerdir. Öyleyse onlara aldırma. Onlara öğüt ver ve onlara, kendileri hakkında etkili ve güzel söz söyle."[40]

Bu ayet münafıkların Allah'ın indirdikleri ile hükmetmekten yüz çevirmeleri sebebiyle başlarına musibetlerin geldiğini açıkça beyan etmiştir. Bu musibetler hezimet, zillet, eziyet ve benzeri durumlarla örnek gösterilebilr.

İbni Ömer *(radiyallahu anh)*'dan gelen bir rivayette Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle dediğini aktardı; *"Ey Muhacirler topluluğu! Beş şey vardır ki,bunlar başınıza gelir ve onlarla imtihan edilirseniz ki bunların başınıza gelmesinden Allah'a sığınırım.Bunlar şunlardır:*

- Bir cemiyette fuhuş ortaya çıkar ve alenen yapılır hale gelince o cemiyette o zamana kadar görülmeyen taun ve başka ızdırap veren hastalıklar yayılır.

- Ölçü ve tartıda eksiltmeye başladıkları vakit kıtlık ve geçim sıkıntısı baş gösterir ve başlarına zalim yöneticiler geçer.

- Malların zekatlarını vermedikleri vakit gökten yağmur kesilir.Şayet hayvanlar olmasa hiç yağmur yüzü görmezler.

- Allah'a ve O'nun Rasul'üne verdikleri sözü bozduklarında dışarıdan düşman musallat olur da ellerindeki nimetlerin bir kısmını alır.

- Devlet adamları da Allah'ın kitabıyla hükmetmedikleri vakit kendi aralarında savaşırlar." [*[41]*]

Bu mesele *(Allah'ın indirdikleri ile hükmetmemek)* diğer konulardan daha yaygın ve önemli olmasına rağmen son kısımda getirdiğimden dolayı bazen kınanırım. Lakin daha önce zikrettiğim gibi mesele tertibi gözetmek değil yalnizca hezimeti gerektiren bazı nedenleri açıklamaktır.

Allah'u Teala'dan bu kısa risale ile bana ve kardeşlerime fayda vermesini ve yalnızca selim bir kalp ile Allah'a gelen kimseye fayda veren kıyamet gününde hasenat tartımda bu risaleyi kılmasını istediğim gibi bizleri sevip ve razı olduğu şeyleri yapmaya ulaştırmasını ve azabı gerektirecek şeylerden kaçınmayı ihsan etmesini dilerim.

Allah'ım Nebi'miz Muhammed bin Abdullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e, ailesine, ashabına ve kıyamet gününe kadar güzellikle ona tabi olanlara salat ve selam et.

Tercüme: Ebu Tarık Habib

---

[1] Nur 24\55

[2] Rum 30\47

[3] Nisa 4\141

[4] Ali imran 3\111

[5] Musned 5667, Imam Zehebi ve Elbani hadisi sahih kilmiştır.

[6] Hac 22\40

[7] Muhammed 47\7

[8] Ali imran 3\120

[9] Secde 32\22

[10] Kehf 18\57

[11] En’am 6\93

[12] Bakara 2\114

[13] Nur 24\63

[14] Nisa 4\115

[15] Tevbe 9\100

[16] Tevbe 9\38,39

[17] Faizli alışverişin bir türü

[18] Tevbe 9\14

[19] Maide 5\78

[20] Tirmizi- Hasen Hadıs

[21] Buhari

[22] Tevbe 9\38,39

[23] Tevbe 9\24

[24] Tirmizi

[25] Ebu Davud. Elbani hadisi sahih kilinmisti.

[26] Enfal 8\46

[27] Ali imran 3\105

[28] Buhari 2410

[29] Maide 5\91

[30] Tirmizi. Elbani hasen demistir.

[31] EL-Mu’cem et-Taberani 5\228

[32] Beyhaki Fi Suneni el-Kubra

[33] Âli imran 3\165

[34] Nisa 4\79

[35] Muttefekun aleyh(Buhari ve Müslim)

[36] Bakara 2\278,279

[37] Ali imran 3\28

[38] Bakara 2\195

[39] El-Cami Li Ahkamil Kuran Lil Kurtubi 2\361

[40] Nisa 4\60,63

[41] İbni Mace ve Hakim rivayet etmiştir. Elbani ve Hakim hadisi sahih kılmışlardır.